

Pedagogische wetenschappen (MSc)

Vrije Universiteit Amsterdam - Faculteit der Psychologie en Pedagogiek - M Pedagogische wetenschappen - 2013-2014

De masteropleiding Pedagogische wetenschappen omvat 60 studiepunten, en duurt 1 of 2 jaar (afhankelijk van het gekozen traject). De opleiding wordt verzorgd door de William James Graduate School.

Het programma

In de master Pedagogische wetenschappen volg je één van onderstaande trajecten. Ieder traject bestaat uit een aantal verplichte en keuzevakken, een stage en de masterthese.

Mastertrajecten:

- Onderwijs en Theoretische Pedagogiek
- Orthopedagogiek

[Opleidingsprogramma master Pedagogische wetenschappen 2013/2014 \(pdf\)](#)

[Academische jaarkalender \(pdf\)](#)

Doelstelling, eindtermen en entreevoorwaarden

De doelstelling, eindtermen en entreevoorwaarden van de opleiding staan beschreven in de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\) masteropleiding Pedagogische wetenschappen](#).

Inhoudsopgave

Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek	1
Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, Verplichte vakken	1
Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, Masterclasses	1
Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, keuze stage	1
Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek	2
Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, Richting	2
Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, richting Onderwijspedagogiek	2
Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, richting Theoretische pedagogiek	2
Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, Verplichte vakken	3
Overige informatie	3
Master Pedagogische wetenschappen, Overgangsregelingen voor curriculumwijzigingen	3
Master Pedagogische wetenschappen, Keuzeonderdeel	4
Intekentermijnen cursussen en (her)tentamens	4
Registratie-eisen NVO	5
Vak: Adaptieve en Maladaptieve Ontwikkelingen op Individueel en Gezinsniveau (Periode 2, Periode 4)	5
Vak: Agressie op School (Periode 5)	7
Vak: Aspecten van Kinderbeschermingsmaatregelen (Periode 2+3)	7
Vak: Cognitie en Onderwijsleerproblemen (Periode 2+3)	8
Vak: Geweld in het Gezin (Intensieve Variant) (Periode 2+3)	9
Vak: Geweld in het Gezin Extensieve Variant (Periode 2+3)	10
Vak: Integratie Klinische en Wetenschappelijke Praktijk (Periode 1+2, Periode 4+5)	11
Vak: Integratie Orthopedagogische Theorie en Klinische Praktijk (Periode 1+2, Periode 4+5)	12
Vak: Klinisch Praktijkonderwijs: Stage Jeugdbescherming ( )	12
Vak: Morele en Levensbeschouwelijke Opvoeding (Periode 4)	13
Vak: M-these Onderwijspedagogiek (Ac. Jaar (september))	14
Vak: M-These Orthopedagogiek (Ac. Jaar (september))	15
Vak: M-these Theoretische Pedagogiek (Ac. Jaar (september))	17
Vak: Onderwijs en Sociaal-Culturele Verschillen tussen Leerlingen (Periode 5)	18
Vak: Onderzoek naar Onderwijs en Opvoeding: Vernieuwing en Legitimering (Periode 1)	19
Vak: Onderzoeksstage (Ac. Jaar (september))	20
Vak: Ontwikkeling, Onderwijzen en Leren van Leerlingen (Periode 2)	20
Vak: Practicum Single-subject Designs I ( )	21
Vak: Practicum Single-subject Designs II ( )	22
Vak: Problematische Cognitieve Processen: Ontwikkeling en Interventie (Periode 1)	22
Vak: Stage Onderwijspedagogiek (Ac. Jaar (september))	23
Vak: Stage Theoretische Pedagogiek (Ac. Jaar (september))	24
Vak: Stage Theoretische Pedagogiek (12 EC) (Periode 2+3, Periode 5+6)	25
Vak: Stage: Klinische Praktijkonderwijs (Ac. Jaar (september))	25
Vak: Stress, Gehechtheid en Psychopathologie (Periode 5+6)	26

Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek

Het éénjarige mastertraject Orthopedagogiek bestaat uit verplichte vakken, een masterclass, een M-these en de keuze uit twee typen stages. Door de keuze voor een stage, these en masterclass over hetzelfde werkveld kan men een accent leggen richting onderwijs, jeugdzorg, jeugdbescherming en gehandicaptenzorg.

Opleidingsdelen:

- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, Verplichte vakken](#)
- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, Masterclasses](#)
- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, keuze stage](#)

Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, Verplichte vakken

Onderstaand de verplichte vakken.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Adaptieve en Maladaptieve Ontwikkelingen op Individueel en Gezinsniveau	Periode 2, Periode 4	6.0	P_MADAMAL
Integratie Klinische en Wetenschappelijke Praktijk	Periode 1+2, Periode 4+5	6.0	P_MINKWPR
M-These Orthopedagogiek	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MTHORTP
Problematische Cognitieve Processen: Ontwikkeling en Interventie	Periode 1	6.0	P_MPRCOPR

Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, Masterclasses

Kies één uit onderstaande vijf vakken.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Agressie op School	Periode 5	6.0	P_MAGRESS
Aspecten van Kinderbeschermingsmaatregelen	Periode 2+3	6.0	P_MKINDBM
Cognitie en Onderwijsleerproblemen	Periode 2+3	6.0	P_MCOGOLP
Geweld in het Gezin (Intensieve Variant)	Periode 2+3	6.0	P_MGEWGEZ
Stress, Gehechtheid en Psychopathologie	Periode 5+6	6.0	P_MSTGHPP

Master Pedagogische wetenschappen, traject Orthopedagogiek, keuze stage

Kies één van onderstaande stages.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Onderzoeksstage	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MSTORTP
Stage: Klinische Praktijkonderwijs	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MSTAGKP

Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek

Het éénjarige mastertraject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek bestaat uit verplichte vakken en een keuze voor stage en M-these in de richting van onderwijspedagogiek of van theoretische pedagogiek.

Opleidingsdelen:

- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, Richting](#)
- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, Verplichte vakken](#)

Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, Richting

Kies één van onderstaande richtingen.

Opleidingsdelen:

- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, richting Onderwijspedagogiek](#)
- [Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, richting Theoretische pedagogiek](#)

Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, richting Onderwijspedagogiek

Onderstaand de Stage en M-these van de richting Onderwijspedagogiek.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
M-these Onderwijspedagogiek	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MTHONDP
Stage Onderwijspedagogiek	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MSTOPED

Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, richting Theoretische pedagogiek

Onderstaand de Stage en M-these van de richting Theoretische pedagogiek.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
M-these Theoretische Pedagogiek	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MTHTHPE
Stage Theoretische Pedagogiek	Ac. Jaar (september)	18.0	P_MSTAGTP

Master Pedagogische wetenschappen, traject Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek, Verplichte vakken

Onderstaand de verplichte vakken van het mastertraject
Onderwijspedagogiek en theoretische pedagogiek.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Morele en Levensbeschouwelijke Opvoeding	Periode 4	6.0	P_MMLEVENS
Onderwijs en Sociaal-Culturele Verschillen tussen Leerlingen	Periode 5	6.0	P_MSOCCULT
Onderzoek naar Onderwijs en Opvoeding: Vernieuwing en Legitimering	Periode 1	6.0	P_MONONOP
Ontwikkeling, Onderwijzen en Leren van Leerlingen	Periode 2	6.0	P_MONONLL

Overige informatie

Opleidingsdelen:

- [Master Pedagogische wetenschappen, Overgangsregelingen voor curriculumwijzigingen](#)
- [Master Pedagogische wetenschappen, Keuzeonderdeel](#)
- [Intekentermijnen cursussen en \(her\)tentamens](#)
- [Registratie-eisen NVO](#)

Master Pedagogische wetenschappen, Overgangsregelingen voor curriculumwijzigingen

Mocht je in je studie vertraging oplopen, dan maak je in principe het programma af waaraan je begonnen bent. In geval een vak niet meer gegeven wordt, geldt een overgangsregel. Pas als je niet meer in de gelegenheid bent de overgangsregel te volgen, wordt je oorspronkelijke programma aangepast. Neem in dat geval contact op met de studieadviseur of de examencommissie.

In het algemeen geldt dat:

- Voor vakken die in studiejaar 2013/14 niet meer zijn opgenomen in opleiding, studenten in 2013/14 nog twee maal de gelegenheid krijgen het vak alsnog af te ronden.
- Voor vakken die eens in de twee jaar worden gedoceerd en in studiejaar 2013/14 niet worden gedoceerd, studenten in 2013/14 nog één maal de gelegenheid krijgen het vak alsnog af te ronden.

Voor onderstaande vakken is een overgangsregeling van toepassing. De specifieke overgangsregeling staat per vak uitgelegd.

Voor alle vakken geldt dat je je via VUnet moet aanmelden voor het vak en het tentamen, tenzij anders is aangegeven.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Integratie Orthopedagogische Theorie en Klinische Praktijk	Periode 1+2, Periode 4+5	6.0	P_MITKLPR
Klinisch Praktijkonderwijs: Stage Jeugdbescherming		18.0	P_MSTJEUG
Practicum Single-subject Designs I		6.0	P_MPRCSSD_1
Practicum Single-subject Designs II		6.0	P_MPRCSSD_2
Stage Theoretische Pedagogiek (12 EC)	Periode 2+3, Periode 5+6	12.0	P_MSTTHPE

Master Pedagogische wetenschappen, Keuzeonderdeel

Studenten kunnen onderstaand vak als extra vak volgen, buiten het eigen curriculum om.

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Geweld in het Gezin Extensieve Variant	Periode 2+3	6.0	P_MGGEXTV

Intekentermijnen cursussen en (her)tentamens

1. De student is verplicht zich voor het volgen van onderwijs en/of voor het afleggen van een tentamen aan te melden via het studentenportaal. Indien een student zich heeft ingeschreven voor het onderwijs van het desbetreffende vak, is de student automatisch ook aangemeld voor het eerstvolgende tentamen van dat vak. Indien de student niet voor het onderwijs staat ingeschreven, bijvoorbeeld bij een herkansing, schrijft de student zich in voor alleen de tentamengelegenheid. De student dient zich ervan te vergewissen dat de aanmelding is gelukt. De student wordt geacht zich tijdig af te melden bij afzien van deelname aan vakken, tentamens en cursussen.

2. De student dient zich tot uiterlijk vier weken voor aanvang van de periode waarin het vak wordt aangeboden aan te melden voor het vak. Aanmelding voor een tentamen kan tot twee weken voor de datum van het tentamen. Aan latere aanmelding zijn administratiekosten verbonden.

3. Afmelden voor een vak kan via het Studentenportaal tot vier weken voor aanvang van de periode waarin het vak wordt aangeboden. Afmelden voor een tentamen kan via het Studentenportaal tot twee weken voor de datum van het tentamen. Bij overmacht kan de student zich na het verstrijken van de termijn bij het studietoelichtingsbureau voor het desbetreffende tentamen of vak afmelden.

4. Aanmelding voor vakken, tentamens en cursussen na sluitingstermijn, kan alsnog tegen betaling van 25 euro administratiekosten. De administratiekosten zijn per vak. Er is een maximum van 50 euro per keer. Indien een student meent gegronde redenen te hebben voor het niet tijdig kunnen aanmelden voor vakken, tentamens en cursussen, dan kan aan het faculteitsbestuur schriftelijk om ontheffing van deze kosten worden verzocht. De beslissing van het faculteitsbestuur hierin is bindend.

5. Indien een student niet verschijnt op het tentamen, zonder zich te hebben afgemeld, dan wordt als resultaat "no show" toegekend.

Registratie-eisen NVO

Aan het eind van de Masteropleiding Orthopedagogiek kunnen studenten in aanmerking komen voor verklaringen dat zij voldoen aan bepaalde eisen voor registratie bij de beroepsvereniging NVO.

Meer informatie vind je op www.psy.vu.nl > Studenten > Bachelor > Pedagogiek > Registratie-eisen NVO, of www.psy.vu.nl > Studenten > Master > Pedagogiek > Registratie-eisen NVO.

Adaptieve en Maladaptieve Ontwikkelingen op Individueel en Gezinsniveau

Vakcode	P_MADAMAL (825001)
Periode	Periode 2, Periode 4
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. J.M. Liber
Docent(en)	prof. dr. C. Schuengel, dr. M. Bonnet, dr. A.M. Willemen, dr. J.M. Liber
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Het verwerven van inzicht in en kennis van theorieën die ontwikkeling van psychopathologie verklaren uit processen op gezinsniveau of het niveau van de opvoeder- kindrelatie, en het verwerven van inzicht en vaardigheid in theorieontwikkeling waarbij expliciet de samenhang tussen verschillende systeemniveaus (met name individu, relatie en gezin) wordt beschreven en verklaard. Daarnaast wordt gewerkt aan het

verder ontwikkelen van academische schrijfvaardigheden en het academisch redeneren.

Inhoud vak

In deze cursus staat de ontwikkelingspedagogische benadering centraal. Dat wil zeggen dat ontwikkeling wordt gezien als de uitkomst van de interactie tussen het individu en de omgeving, waarbij het kind actief is en nieuwe mogelijkheden voor zichzelf creëert en waarin de omgeving onder andere middels opvoeding ook zorgt voor nieuwe mogelijkheden en uitdagingen. Het kind is geen passieve ontvanger van omgevingsinvloeden, maar oefent zelf invloed uit op zijn ontwikkeling door de wijze waarop het kind de omgeving beleeft, door de niche die het kiest (bijvoorbeeld de positie in het gezin als buitenbeentje, de vrienden die het kind kiest), en door de reacties die het kind oproept bij de omgeving. Kinderen volgen hierdoor hun eigen ontwikkelingspad, waarvan de uitkomst op geen enkel moment vast staat. Voor de orthopedagogiek is van belang dat er risico- en beschermende factoren zijn te onderscheiden in de ontwikkeling van de persoon, en dat de gevolgen hiervan worden verklaard door mediërende en modererende processen. Door aan te grijpen op de processen die de invloed van ontwikkelingsfactoren mediëren (dat wil zeggen, verklaren of voortbrengen), kan hulpverlening invloed uitoefenen op ongunstig verlopende ontwikkeling. Daar waar er al beïnvloedbare factoren zijn die risico's versterken of verzwakken (modererende factoren), moet de hulpverlening deze zoveel mogelijk benutten. In dit onderdeel zal daarom naast aandacht voor ontwikkelingsuitkomsten ook aandacht uitgaan naar mediërende en modererende factoren, en hun betekenis voor diagnostiek en interventie.

Onderwijsvorm

Werkgroepen, elektronische hoorcolleges en DLO.

Toetsvorm

Studenten krijgen een cijfer dat gebaseerd is op de cijfers voor twee deel-opdrachten. De deelopdrachten zijn een schriftelijk tentamen en een werkstuk dat in samenwerking met een medestudent geschreven wordt. Beide deelopdrachten dienen voldoende te zijn. Indien een van beide of beide onderdelen onvoldoende zijn, dan dient de student het met een onvoldoende beoordeelde onderdeel te herkansen, ook indien gemiddeld genomen een voldoende is behaald. De evaluatie van het werkstuk is gebaseerd op verschillende onderdelen; introductie, theoretisch kader, resultaten, discussie/conclusie, feedback aan medestudent, schrijfstijl en toepassing APA-regels. De onderdelen introductie, theoretisch kader, resultaten en discussie/conclusie worden door de studenten onderling verdeeld en apart beoordeeld.

Literatuur

- Cummings, E.M., Davies, P.T. (2010). Marital conflict and children: An emotional security perspective. New York: Guilford.
- Sroufe, L.A., Egeland, B., Carlson, E.A., & Collins, W.A. (2005). The development of the person. New York: Guilford. (ook in paperback-editie 2010)
- APA (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association. ISBN 9781433805615
- Aanvullende literatuur wordt nader bekend gemaakt.

Overige informatie

Dit onderdeel wordt twee maal per jaar aangeboden: in periode 2 of 4. Deelname aan de werkgroepen is verplicht.

Dit vak kan meetellen voor de registratie-eisen NVO.

Agressie op School

Vakcode	P_MAGRESS (825029)
Periode	Periode 5
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. F.A. Goossens
Docent(en)	dr. F.A. Goossens
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Het verwerven van inzicht in en kennis van theorieën die zich bezighouden met agressie. Agressie kan worden ingezet als middel tot een bepaald doel, maar ook als emotionele reactie op frustratie en kan vanuit verschillende theorieën bestudeerd worden.

Studenten dienen de verschillende perspectieven te kennen en toe te kunnen passen voor research en voor interventies.

Inhoud vak

Meer specifiek richten we ons op het verschijnsel pesten op school. We gaan in op de rol van "peers" naast die van het gezin, en belichten het verschijnsel vanuit verschillende perspectieven: pedagogische theorieën zoals de attachment theorie, psychologische theorieën zoals de leertheorie, sociale informatieverwerking, theory of mind en control resource theorie, en vanuit sociologische invalshoeken over macht. Elke theorie brengt een bepaalde visie met zich mee en kan geschikt gemaakt worden om bepaalde aspecten van het verschijnsel te bestuderen of suggesties voor interventies aandragen.

Onderwijsvorm

Hoorcolleges (2), werkgroepen (4) en DLO.

Toetsvorm

Tentamen met open vragen over het boek. Een paper met een verantwoorde keuze voor een interventie. Beoordeling geschiedt aan de hand van een standaard beoordelingsformulier dat ook op BB staat. Studenten worden geacht tenminste één presentatie te verzorgen tijdens de werkgroepen. Het onderwerp van die presentatie wordt in overleg vastgesteld.

Literatuur

- Goossens, F.A., Vermande, M.M., & van der Meulen (2012). Pesten op school. De feiten. Boom: Den Haag.
- Losse artikelen, nog nader te bepalen, beschikbaar op BB.

Overige informatie

Maximaal aantal deelnemers 25 studenten.

Aspecten van Kinderbeschermingsmaatregelen

Vakcode	P_MKINDBM (825007)
----------------	--------------------

Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. M. van Nieuwenhuijzen
Docent(en)	dr. M. van Nieuwenhuijzen
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Kennis en inzicht verwerven in wetenschappelijk onderzoek rondom kindbeschermingsmaatregelen

Inhoud vak

In deze cursus wordt ingegaan op de wet op de jeugdzorg en de diverse jeugdbeschermingsmaatregelen. Daarbij wordt vanuit verschillende verklaringsmodellen gekeken naar de risico- en protectieve factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van bedreigde kinderen. Welke kinderen lopen risico om in aanraking te komen met jeugdzorg en jeugdbescherming? Tevens wordt aandacht besteed aan onderzoek naar vormen van hulpverlening, diagnostiek en interventies. Hoe worden methodieken en interventies ontwikkeld en hoe wordt de effectiviteit ervan bepaald? Door middel van gastcolleges wordt ook aandacht besteed aan de praktijk van de jeugdzorg. De studenten verwerken de bestudeerde en nieuw verzamelde literatuur in een onderzoeksvoorstel. De onderzoeksvoorstellen worden gepresenteerd tijdens de werkcolleges.

Onderwijsvorm

hoor- en werkcollege

Toetsvorm

Tentamen, onderzoeksvoorstel en presentatie. De deelresultaten zijn uitsluitend geldig in het studiejaar waarin de resultaten behaald zijn.

Literatuur

- Linden, van der A.P., Siethoff, F.G.A. ten & Zeijlstra- Rijpstra A.E.I.J. (2009) Jeugd en recht. Houten: Bohn Stafleu van Loghum. 9e druk
- Aanvullende literatuur wordt nader bekend gemaakt via Blackboard
- Tijdschriftartikelen worden bekend gemaakt via Blackboard.

Cognitie en Onderwijsleerproblemen

Vakcode	P_MCOGOLP (825010)
Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. B.B. de Koning
Docent(en)	dr. A.J. Fett MSc, dr. S.E. Mol, dr. B.B. de Koning
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

In deze Masterclass maakt de student kennis met recente inzichten in het wetenschappelijk onderzoek naar cognitieve processen die betrokken zijn bij leren en/of leerproblemen. De student leert hiaten identificeren in bestaand onderzoek, stelt innovatieve onderzoeksvragen op en weet deze te relateren aan zowel theoretische als maatschappelijke vraagstukken op het gebied van schoolse vaardigheden en schools functioneren (zoals lezen en sociale cognitie). In de Masterclass zal de student tevens een academisch niveau in het opschrijven en presenteren van onderzoeksideeën ontwikkelen en ook leren om wetenschappelijke onderzoeksvoorstellen en artikelen kritisch te evalueren. Doelstellingen van de Masterclass zijn derhalve tweeledig: het stimuleert de academisch-analytische vaardigheden van de student en het geeft een dieper theoretisch-inhoudelijk inzicht in de betreffende thematiek.

Inhoud vak

De cursus is een inwijding in het onderzoek naar 'brein, leren en educatie' zoals dat binnen de sectie Educational Neuropsychology/Onderwijsneurowetenschap wordt uitgevoerd. De docenten geven aan de hand van hun eigen onderzoek en dat van anderen uitleg over (recente) theorievorming, vraagstellingen en onderzoeksmethoden op het gebied van de Educational (Neuro)psychology. Op basis hiervan schrijven en presenteren de cursisten een eigen onderzoeksvoorstel. De vaardigheden die studenten verwerven bieden een goede voorbereiding op het schrijven van de M-these. Voor deze Masterclass wordt van studenten een actieve studiehouding verwacht.

Onderwijsvorm

Hoorcolleges en werkcolleges

Toetsvorm

De Masterclass wordt afgesloten met een tentamen (individueel cijfer) en een schriftelijk onderzoeksvoorstel (groeps cijfer), welke elk voor 50% meetellen voor het eindcijfer.

Literatuur

Artikelen die door de betreffende docent worden opgegeven. De lijst met artikelen wordt t.z.t. bekend gemaakt via Blackboard.

Overige informatie

Maximaal aantal deelnemers 25 studenten.

Geweld in het Gezin (Intensieve Variant)

Vakcode	P_MGEWGEZ (825009)
Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Engels
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. C. Finkenauer
Docent(en)	dr. C. Finkenauer, dr. M. Oosterman, drs. M.M. Visser, prof. dr. F. Lamers
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Kennis en inzicht verwerven in wetenschappelijk onderzoek rondom het verschijnsel geweld in het gezin, in het bijzonder kindermishandeling.

Inhoud vak

Vanuit een interdisciplinair (pedagogisch, psychiatrisch, juridisch, ontwikkelingspsychologisch en medisch) perspectief wordt literatuur bestudeerd over diverse vormen (fysiek, emotioneel, seksueel) van gezinsgeweld, in het bijzonder van geweld tegen kinderen. Het accent ligt daarbij op een kritische reflectie op a) maatschappelijke normen inzake de betrekkingen tussen gezinsleden; b) de normatieve en empirische onderbouwing van interventies en c) de uitkomsten van empirisch onderzoek naar oorzaken. In de hoorcolleges wordt naast de bovengenoemde elementen ook aandacht besteed aan de meer praktijkgerichte aspecten van kindermishandeling en geweld in gezinnen (signaleren, behandelen).

De masterclass-studenten verwerken de bestudeerde literatuur in een eigen onderzoeksvoorstel.

Onderwijsvorm

Werkcolleges en hoorcolleges

Toetsvorm

Tentamen met meerkeuzevragen (50%), presentatie (10%) en onderzoeksvoorstel (40%).

Literatuur

Diverse artikelen (Zie Blackboard).

Overige informatie

Maximaal aantal deelnemers voor de intensieve variant is 25.

De extensieve variant (vakcode P_MGGEXTV) van dit vak kan ook als keuzevak gevolgd worden door externe studenten. Bij de extensieve variant volgen de studenten hoorcolleges en maken zij een uitgebreid schriftelijk tentamen.

Ook studenten orthopedagogiek kunnen voor de extensieve variant (P_MGGEXTV) kiezen, maar daarmee wordt niet voldaan aan de eis van het volgen van minstens één masterclass.

Geweld in het Gezin Extensieve Variant

Vakcode	P_MGGEXTV (825509)
Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. C. Finkenauer
Docent(en)	dr. C. Finkenauer, dr. M. Oosterman, drs. M.M. Visser, prof. dr. F. Lamers
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Kennis en inzicht verwerven in wetenschappelijk onderzoek rondom het verschijnsel geweld in het gezin, in het bijzonder kindermishandeling.

Inhoud vak

Vanuit een interdisciplinair (pedagogisch, psychiatrisch, juridisch, ontwikkelingspsychologisch en medisch) perspectief wordt literatuur bestudeerd over diverse vormen (fysiek, psychisch, seksueel) van gezinsgeweld, in het bijzonder van geweld tegen kinderen. Het accent ligt daarbij op een kritische reflectie op a) maatschappelijke normen inzake de betrekkingen tussen gezinsleden; b) de normatieve en empirische onderbouwing van interventies en c) de uitkomsten van empirisch onderzoek naar oorzaken.

Onderwijsvorm

hoorcolleges

Toetsvorm

Tentamen met meerkeuzevragen.

Literatuur

Diverse artikelen (zie Blackboard).

Overige informatie

Ook studenten orthopedagogiek kunnen voor deze extensieve variant kiezen, maar daarmee wordt niet voldaan aan de eis van het volgen van minstens één masterclass.

Dit vak kan ook als keuzevak gevolgd worden door medische studenten, rechten (criminologie), bewegingswetenschappen, psychologie en andere geïnteresseerden.

Integratie Klinische en Wetenschappelijke Praktijk

Vakcode	P_MINKWPR ()
Periode	Periode 1+2, Periode 4+5
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. H. Verzaal
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

In deze cursus leert de student, gekoppeld aan praktijkervaringen in de stage, orthopedagogische kennis, academische werkwijze en klinische vaardigheden te integreren. Je leert aan de hand van casuïstiek uit de stage de vertaalslag te maken van de (oorspronkelijke) hulpvragen van de cliënt naar een wetenschappelijk goed onderbouwde diagnostische conclusie, handelingsplanning en evaluatie daarvan.

Inhoud vak

In kleine werkgroepjes oefent de student met de toepassing van de regulatieve cyclus op casuïstiek uit de stage- instelling. Daarbij ligt

de nadruk op de systematische reflectie op de samenhang tussen theorie en praktijk en de consequenties daarvan voor de casuïstiek.

Onderwijsvorm

werkcolleges en elektronische hoorcolleges

Toetsvorm

Eén volledige gevalsbeschrijving volgens de richtlijnen van de NVO.

Literatuur

Verplichte literatuur:

- De Bruyn, E.E.J., Ruijsenaars, A.J.J.M., Pameijer, N.K. & Aarle, E.J.M. van, (2003) De diagnostische cyclus. Een praktijkleer.

Leuven/Leusden, Acco.

Borra, R., Dijk, R. van. & Verboom, R.(2011).Cultuur En

Psychodiagnostiek. Professioneel Werken Met Psychodiagnostische Instrumenten. Houten,Bohn Stafleu Van Loghum

Yperen, T. en Steege, M. van der (2006). Voor het goede doel.

Amsterdam, Utrecht, SWP.

- Aanvullende literatuur wordt via BB en elektronische databases aangegeven en gedeeltelijk zelf gezocht.

Overige informatie

Dit onderdeel wordt twee keer per jaar aangeboden en wordt parallel aan de stage gevolgd.

Dit vak kan meetellen voor de registratie-eisen NVO.

Integratie Orthopedagogische Theorie en Klinische Praktijk

Vakcode	P_MITKLPR (825002)
Periode	Periode 1+2, Periode 4+5
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. H. Verzaal
Docent(en)	drs. J.M.C. Aalberts, drs. J.M. Dekker, dr. H. Verzaal
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Overige informatie

Dit vak wordt vanaf 2013/14 niet meer gegeven. Voor studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar niet succesvol hebben afgerond, geldt een overgangsregeling.

Studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar nog niet succesvol hebben afgerond, krijgen in 2013/14 nog twee maal de gelegenheid de opdracht af te maken. Neem voor de opdracht contact op met de docent. Intekenen voor het vak via VUnet is noodzakelijk.

Klinisch Praktijkonderwijs: Stage Jeugdbescherming

Vakcode	P_MSTJEUG (825035)
Credits	18.0

Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. H. Verzaal
Docent(en)	dr. H. Verzaal
Lesmethode(n)	Praktijkstage
Niveau	400

Overige informatie

Dit vak wordt vanaf 2013/14 niet meer aangeboden. Voor studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar niet succesvol hebben afgerond, geldt een overgangsregeling.

Studenten die 2012/13 zijn gestart met "Klinisch Praktijkonderwijs: Stage Jeugdbescherming", maar deze nog niet succesvol hebben afgerond, kunnen de stage in 2013/14 afronden. Studenten moeten zich daarvoor via het studietoelichtingsbureau opnieuw intekenen voor het vak.

Morele en Levensbeschouwelijke Opvoeding

Vakcode	P_MMLEVENS (825011)
Periode	Periode 4
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. G.D. Bertram-Troost
Examinator	dr. G.D. Bertram-Troost
Docent(en)	dr. G.D. Bertram-Troost, dr. M. Rietveld-van Wingerden, dr. A. Schinkel
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Het doel van het vak is om inzicht te krijgen in de theorieën over morele en levensbeschouwelijke diversiteit en de implicaties ervan voor de opvoedings- en onderwijspraktijk en de ontwikkeling van het kind.

Inhoud vak

In de eerste colleges staan moreel relativisme en morele opvoeding centraal. Op dit onderwerp wordt vanuit verschillende perspectieven gereflecteerd, zoals gewetensvorming, morele en levensbeschouwelijke idealen, zingeving en het goede leven. Er is dan een wisselwerking tussen theorie en praktijk, maar met het accent op de theorie. Dit accent verschuift. Vanaf het zevende college staat meer de praktijk van de opvoeding centraal om van daaruit te reflecteren op de theorie met als centrale focus de levensbeschouwelijke en morele ontwikkeling van het kind en de bijdrage die het onderwijs daaraan kan leveren. Dan gaat het onder meer om interreligieus leren, burgerschapsvorming en identiteitsontwikkeling van kinderen en scholen.

Onderwijsvorm

werkcollege en zelfstudie

Toetsvorm

Individueel werkstuk.

Literatuur

Artikelen en documenten waarover op blackboard verdere informatie verschijnt. In de eerste drie werkcolleges gaat het om de volgende artikelen:

Rachels, J. (1995). *The Elements of Moral Philosophy* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill, hoofdstuk 2, 'The Challenge of Cultural Relativism' (pp. 15-29)

Tholfsen, T.R. (1980). *Moral Education in the Victorian Sunday School*. In: *History of Education Quarterly*, Vol. 20, No. 1, pp. 77-99 [e-journal]

Midgley, M. (2005). *Trying Out One's New Sword*. In: Mary Midgley, *Heart and Mind: The Varieties of Moral Experience*. Brighton: Harvester Press (ch. 5) (Ook verschenen in David Midgley (ed.) (2005). *The Essential Mary Midgley* (pp. 218-223). London: Routledge, onder de titel: 'On Trying Out One's New Sword on a Chance Wayfarer').

Schinkel, A. (2011). *Conscience and Moral Education*. In: Doret J. de Ruyter and Siebren Miedema (eds.) *Moral Education and Development: A Lifetime Commitment* (pp. 133-146). Rotterdam: Sense Publishers.

M-these Onderwijspedagogiek

Vakcode	P_MTHONDP (825018)
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	prof. dr. H.J.M. van Oers
Niveau	400

Doel vak

Onder begeleiding zelfstandig verrichten van een onderwijswetenschappelijk onderzoek met een theoretische en empirische component, inclusief de verslaglegging daarvan overeenkomstig de daarvoor geldende normen van wetenschappelijk onderzoek.

Inhoud vak

De student kiest een onderwerp dat past binnen het accent, bijvoorbeeld op het gebied van: ontwikkeling, leren en onderwijzen, interactieprocessen binnen groepen en klassen, verschillen tussen leerlingen, vraagstukken van identiteit, nieuwe media, werkvormen of assessment in het onderwijs. Het onderwerp wordt bij voorkeur voorbereid in de Masterclass of kan in sommige gevallen een voortzetting zijn van het onderzoek in de stage. De student legt het onderzoeksvoorstel ter goedkeuring voor aan de coördinator, en voert dit uit onder directe verantwoordelijkheid van een door de coördinator aangewezen docent. De handleiding voor het schrijven van de these (zie Blackboard) dient nauwgezet te worden gevolgd.

Onderwijsvorm

Werkbijeenkomsten. Individuele begeleiding van these-onderzoek en verslaglegging

Toetsvorm

Masterthesis volgens de normen vastgelegd in de handleiding
(gepubliceerd op Blackboard)

Literatuur

In overleg, afhankelijk van onderwerp van onderzoek.

Vereiste voorkennis

Er mag pas worden gestart met de M-these als het Bachelordiploma is behaald.

Overige informatie

voertaal: Nederlands / Engels

M-These Orthopedagogiek

Vakcode	P_MTHORTP (825020)
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. J.M. Liber
Docent(en)	dr. F.A. Goossens
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Een wetenschappelijke masteropleiding leidt op tot zelfstandige kennisontwikkeling. Het doel van de masterthese is het (leren) zelfstandig verrichten van een onderzoek en de volledige verslaglegging daarvan. De these is dan ook een proeve van bekwaamheid in het zelfstandig doen van onderzoek en de bijbehorende verslaglegging. Wetenschappelijke kennis en academische vaardigheden, zowel vakinhoudelijk als qua onderzoeksmethoden, komen hier bij elkaar.

Inhoud vak

In principe sluit de student(e) aan bij het lopend onderzoek binnen de afdeling. Combinaties van stage met M-these zijn mogelijk, maar uitsluitend met die stageplaatsen waarmee met de afdeling een overeenkomst heeft gesloten aangaande onderzoek. Voor alle duidelijkheid: bij Pedagogiek schrijft men een M-these individueel, de M-these wordt voorafgegaan door een M-these voorstel dat goedgekeurd dient te worden door de begeleider en tweede beoordelaar (zie toetsvorm).

Iedere deelnemer heeft een eerste begeleider en een tweede begeleider/beoordelaar. Met het schrijven van de masterthese wordt officieel gestart wanneer het onderzoeksplan/ M-these voorstel is goedgekeurd. M-these studenten werken individueel en zelfstandig aan hun onderzoek, op basis van de eerder goedgekeurde onderzoeksopzet. De masterthese omvat een inleiding, methode, resultaten, discussie en een literatuurlijst. De masterthese wordt vormgegeven volgens de APA-richtlijnen en is bij voorkeur in wetenschappelijke vorm opgesteld waarbij blijkt gegeven wordt van academische schrijfvaardigheden.

Onderwijsvorm

Begeleidingsgesprekken vinden plaats tussen student(e) en begeleid(st)er. Individuele begeleidende gesprekken worden met de docent gevoerd en deze levert feedback op teksten via e-mail, mondeling en eventueel op papier. Student en docent doorlopen de volgende (officiële) procedures;

- Opstellen scriptiecontract
- Inleveren en accorderen van het onderzoeksvoorstel
- Inleveren en accorderen van de Masterthese
- Uploaden goedgekeurde these en (laten) registreren beoordeling

De student en docent maken samen afspraken over de vorm van de begeleiding. Iedere student heeft bij de begeleiding van zijn of haar masterthese recht op 24 uur begeleidingstijd van de begeleidend docent. Hieronder wordt tijd verstaan die de begeleidend docent aan de betreffende student besteedt, zowel contacttijd met de student als tijd die wordt besteed aan het lezen en beoordelen van (delen van) de masterthese. De student heeft recht op het inleveren van twee conceptversies en een eindversie van (delen van) de masterthese. Voor het inleveren en voor het krijgen van feedback is een periode van 5-10 werkdagen een redelijke termijn. De student levert conform afspraken met de docent de gewenste stukken of onderdelen aan.

Toetsvorm

Het masterthese-voorstel wordt tussentijds (halverwege of per onderdeel) beoordeeld door de eerste begeleider aan de hand van de criterialijst zoals opgenomen in de studiehandleiding. Aan het eind van het traject wordt de these door de eerste begeleider beoordeeld, indien de begeleider akkoord is legt deze de thesis voor aan de tweede beoordelaar die zal toetsen of de masterthese voldoet aan de 'criteria voor een proeve van academische bekwaamheid' (beschreven in studiehandleiding) met behulp van een standaard beoordelingsformulier ingevuld door de eerste begeleider. Dit formulier is op BB en in de studiehandleiding terug te vinden. Het beoordelingsformulier wordt in een eindgesprek met de student(e) besproken.

Het schrijven van de these vindt in twee fases plaats, in de eerste fase wordt het onderzoeksvoorstel geschreven. Dit dient goedgekeurd te worden door zowel de eerste begeleider als een tweede beoordelaar.

Literatuur

Afgezien van de meest recente APA-manual is de literatuur afhankelijk van het gekozen thema, de student is verantwoordelijk voor het zelfstandig verkrijgen van passende literatuur. Indien de student moeite heeft met het vinden van passende literatuur zijn verschillende cursussen voor het zoeken van literatuur voor handen. Indien deze cursussen zijn doorlopen, of indien de student aannemelijk kan maken dat deze goed heeft gezocht, kan met de docent overlegd worden over aanvullende zoekstrategieën of over geschikte literatuur/informatiebronnen.

Verplicht

- APA (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association. ISBN 9781433805615

-Handleiding Masterthese

Aanbevolen literatuur

- APA-tutorial: <http://flash1r.apa.org/apastyle/basics/index.htm>)

- Field, A. (2009). Discovering statistics using SPSS (3rd ed.). London: SAGE. E-book: ISBN 9780857020963; paperback: ISBN 9781847879073.

Afhankelijk van onderzoek door individuele student:

- Maxwell, J. A. (2012). Qualitative research design: An interactive approach (3rd ed., Applied social research methods series, Vol. 41). Thousand Oaks, CA: SAGE. ISBN 9781412981194

- Yin, R. K. (2009). Case study research: Design and methods (4th ed., Applied social research methods series, Vol. 5). Thousand Oaks, CA: SAGE. ISBN 9781412960991

Relevante literatuur op betreffende onderzoeksgebied.

Vereiste voorkennis

Er mag pas worden gestart met de M-these als de Bachelor succesvol is afgerond. In principe wordt de M-these begeleid door stafleden met onderzoeksactiviteiten, of door promovendi i.s.m. stafleden met onderzoeksactiviteiten.

Overige informatie

De M-these wordt begeleid door stafleden met onderzoeksactiviteiten.

M-these Theoretische Pedagogiek

Vakcode	P_MTHTHPE (825025)
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	prof. dr. D.J. de Ruyter
Docent(en)	prof. dr. D.J. de Ruyter, dr. G.D. Bertram-Troost, dr. A. Schinkel
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Onder begeleiding zelfstandig verrichten van theoretisch pedagogisch onderzoek (eventueel aangevuld met empirisch of historisch onderzoek) naar aspecten van morele en/of levensbeschouwelijk onderwijs en opvoeding, of naar centrale pedagogische begrippen en uitgangspunten van (theorieën over) pedagogische praktijken en de normatief-ethische rechtvaardiging daarvan, inclusief de verslaglegging daarvan. Dit onderzoek mondt uit in een M-these.

Inhoud vak

Het onderwerp sluit aan bij de onderzoeksstage en past binnen het onderzoeksprogramma van de afdeling Onderwijswetenschappen en Theoretische Pedagogiek. De student legt het onderwerp ter goedkeuring voor aan de coördinator, en werkt dit uit onder directe verantwoordelijkheid van een door de coördinator aangewezen docent. De handleiding voor het schrijven van de these dient nauwgezet te worden gevolgd.

Onderwijsvorm

Zelfstudie en begeleidingsgesprekken. De urenverdeling is als volgt: 344 uur voor onderzoek (inclusief literatuurstudie), 150 uur voor het schrijven van de M- these, 10 uur begeleidingsgesprek.

Toetsvorm

M-these. Beoordeling van de these door de vaste begeleider en een tweede beoordelaar uit de afdeling aan de hand van het standaard beoordelingsformulier.

Literatuur

n.v.t.

Vereiste voorkennis

Er mag pas worden gestart met de M-these als het Bachelordiploma is behaald.

Onderwijs en Sociaal-Culturele Verschillen tussen Leerlingen

Vakcode	P_MSOCULT (825016)
Periode	Periode 5
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. M. Dobber
Docent(en)	dr. M. Dobber, prof. dr. T.V.M. Pels
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Hoe kan in het onderwijs worden omgegaan met sociaal-culturele verschillen tussen leerlingen en hoe kan onderwijs een bijdrage leveren aan sociale cohesie in een multiculturele samenleving? Doel van dit onderdeel is het verwerven van kennis van en inzicht in (a) verschillen tussen leerlingen in leer- en ontwikkelingsprocessen en in schoolloopbanen, gerelateerd aan sociale en culturele verschillen; (b) de wijze waarop met deze verschillen in de onderwijsstructuur, in de schoolorganisatie en in didactische arrangementen in de klas wordt omgegaan en (c) manieren om de huidige praktijken te verbeteren via beleid op verschillende niveau's.

Inhoud vak

Theorievorming over: de manier waarop: sekse, etniciteit, cultuur en sociaal-economische status van invloed zijn op leer- en ontwikkelingsprocessen en op schoolloopbanen; de rol van onderwijs in het reproduceren van sociale ongelijkheid; de rol van onderwijs in een multiculturele samenleving; de mogelijkheden voor beleid op landelijk, gemeentelijk en schoolniveau.

Onderwijsvorm

Hoorcollege, werkcollege en zelfstudie.

Toetsvorm

Beleidsnotitie (50% cijfer). Schriftelijk open boek tentamen met essayvragen (50% cijfer). Beide onderdelen moeten voldoende zijn gemaakt. De deelresultaten zijn uitsluitend geldig in het studiejaar waarin de resultaten behaald zijn.

Literatuur

Reader met artikelen

Onderzoek naar Onderwijs en Opvoeding: Vernieuwing en Legitimering

Vakcode	P_MONONOP (825037)
Periode	Periode 1
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	prof. dr. H.J.M. van Oers
Docent(en)	prof. dr. H.J.M. van Oers, prof. dr. D.J. de Ruyter
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Doel van de cursus is vaardigheid te ontwikkelen in het opzetten en uitvoeren van onderzoek ten bate van verbeteringen in pedagogische praktijken. Hoe zet je zulk onderzoek op? Waaraan moet je ontwerp en onderzoek daarna voldoen?

Inhoud vak

De cursus is opgezet als een masterclass, wat betekent dat studenten deelnemen aan onderzoeksthema's van de afdeling. De masterclass richt zich op vraagstukken rond theorie-geleide en evidence-based onderwijsvernieuwing, waarin ook het aspect van normatief-ethische reflectie wordt meegenomen.

Begonnen wordt met een algemeen wetenschapsfilosofisch deel waarin beknopt verschillende paradigma's in pedagogisch onderzoek worden besproken, te weten het cultuurhistorische, analytische en het pragmatische paradigma. Ook wordt hier aandacht besteed aan de relatie tussen theorievorming en pedagogisch onderzoek.

In het tweede deel worden designs en methoden voor (kwalitatieve) data-analyse besproken en geoefend, met het oog op ontwerp van theoriegeleid onderwijsonderzoek. Daarna worden methodes voor het rechtvaardigen van normatieve claims die op basis van onderzoek getrokken zouden kunnen worden aan de orde gesteld.

In het derde deel vindt specialisatie plaats. Studenten kiezen een onderwerp uit de onderzoeksthema's in het onderzoeksprogramma van de afdeling (worden op Blackboard bekend gemaakt). In dit deel bereiden studenten hun individuele onderzoeksopzet voor de M-these voor.

Onderwijsvorm

Werkcolleges.

Toetsvorm

De cursus wordt afgesloten met een door de student te schrijven onderzoeksvorstel (beoordeeld aan de hand van criteria; zoals die gelden voor tweede-geldstroom onderzoek, NWO), of op basis van een reviewstudie waarin recent onderzoek op het door de student gekozen terrein kritisch wordt beoordeeld.

Literatuur

- Daniels, H. (2008). Vygotsky and Research. London: Routledge.
- Heyting, F., Lenzen, D. & White, J. (Eds.) (2001). Methods in Philosophy of Education. London: Routledge.
- Nader te bepalen literatuur, via Blackboard.

Overige informatie

voertaal: Nederlands / Engels

Onderzoeksstage

Vakcode	P_MSTORTP (825005)
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	prof. dr. C. Schuengel
Docent(en)	prof. dr. C. Schuengel
Lesmethode(n)	Praktijkstage
Niveau	400

Doel vak

Bekwaamheid verwerven op het terrein van research binnen de orthopedagogiek

Inhoud vak

Binnen een lopend onderzoeksproject worden onder supervisie bepaalde onderzoeksopdrachten uitgevoerd met name op het gebied van de dataverzameling en -analyse. Onderdeel van het practicum kan een bepaalde module data-analyse zijn.

Onderwijsvorm

Onderzoeksopdrachten met supervisie en intervisie

Toetsvorm

Werkstukken

Literatuur

Nader te bepalen

Overige informatie

Let op: i. p. v. Integratie Theorie en Klinische Praktijk volg je naast deze stage een extra masterclass of methodologie- onderdeel.

Ontwikkeling, Onderwijzen en Leren van Leerlingen

Vakcode	P_MONONLL (825015)
Periode	Periode 2
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. M. Kontopodis

Docent(en)	prof. dr. H.J.M. van Oers
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Is een leerkracht mede verantwoordelijk voor de ontwikkeling van leerlingen? Met welke middelen kunnen we de (identiteits)ontwikkeling van leerlingen bevorderen? Om deskundig te worden op dit gebied streven we er naar om studenten inzicht te laten krijgen in de ontwikkeling van leerlingen in en door onderwijs.

Inhoud vak

Verdieping in de cultuurhistorische activiteitstheorie over onderwijs, leren en menselijke ontwikkeling. Individuele ontwikkeling als een cultureel proces; leren en de aard van kennis; doel en werkwijze van onderwijs in relatie tot ontwikkeling.

Onderwijsvorm

Hoorcolleges, werkcollege en zelfstudie.

Toetsvorm

Eindtoets (schriftelijk tentamen met essayvragen); tussentoets (kennistoets met korte open vragen); individueel paper; voldoende deelname aan werkopdrachten. Het eindcijfer is het gemiddelde van de cijfers voor tentamens en werkstuk, met dien verstande dat op elk van de drie onderdelen van de toetsing een voldoende moet zijn behaald voor elk van deze onderdelen.

De deelresultaten zijn uitsluitend geldig in het studiejaar waarin de resultaten behaald zijn.

Literatuur

- Oers, B. van (2009), Ontwikkelingsgericht werken in de bovenbouw van de basisschool. Alkmaar: De Activiteit.
- Kozulin, A., Gindis, B., Ageyev, V.S. & Miller, S.M. (eds) (2003). Vygotsky's educational theory in cultural context. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Aanvullende artikelen.

Overige informatie

The course will partially be lectured in English.

Practicum Single-subject Designs I

Vakcode	P_MPRCSSD_1 (825033)
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. C. Ouwehand
Docent(en)	dr. C. Ouwehand
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Overige informatie

Dit vak wordt vanaf 2013/14 niet meer gegeven. Voor studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar niet succesvol hebben afgerond, geldt een overgangsregeling.

Studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar nog niet succesvol hebben afgerond, krijgen in 2013/14 nog twee maal de gelegenheid het tentamen te doen en de opdrachten te maken. De tentamengelegenheden vinden in principe plaats in dezelfde perioden waarin de tentamens in het afgelopen jaar werden aangeboden. Kijk op VUNet of www.rooster.vu.nl voor de exacte data. Neem voor de opdrachten contact op met de docent. Intekenen voor het vak en het tentamen via VUNet is noodzakelijk.

Practicum Single-subject Designs II

Vakcode	P_MPRCSSD_2 (825034)
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. C. Ouwehand
Docent(en)	dr. C. Ouwehand
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Overige informatie

Dit vak wordt vanaf 2013/14 niet meer gegeven. Voor studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar niet succesvol hebben afgerond, geldt een overgangsregeling.

Studenten die het vak in 2012/13 of eerder hebben gevolgd, maar nog niet succesvol hebben afgerond, krijgen in 2013/14 nog twee maal de gelegenheid de opdrachten te maken. Neem voor de opdrachten contact op met de docent. Intekenen voor het vak en het tentamen via VUNet is noodzakelijk.

Problematische Cognitieve Processen: Ontwikkeling en Interventie

Vakcode	P_MPRCOPR (825003)
Periode	Periode 1
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. C. Ouwehand
Docent(en)	prof. dr. A.C. Krabbendam, dr. H.C. Reed MBA, dr. C. Ouwehand, dr. B.B. de Koning
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	400

Doel vak

Het verwerven van inzicht in en kennis van theorieën over de ontwikkeling van stoornissen in leren en gedrag in de leeftijd van basisschool en voortgezet onderwijs. Deze cursus verschaft de

wetenschappelijke verdieping bij stoornissen in leren en gedrag die eerder in 'Speciaal Onderwijs' aan bod zijn gekomen. Het gaat daarbij om stoornissen in de schoolse vaardigheden, maar ook om stoornissen in metacognitie en sociale cognitie.

Inhoud vak

Het leren op school, maar ook het leren in algemenere zin in het dagelijks leven, hangt niet alleen samen met specifieke cognitieve processen (bv. leesstrategiegebruik bij begrijpend lezen), maar ook met algemene vaardigheden op het gebied van neurocognitie (bv. aandacht, werkgeheugen), metacognitie (bv. zelfregulatie, omgaan met feedback), en sociale cognitie (bv. Theory of Mind, emotieherkenning). Problemen in deze processen kunnen bijdragen aan het ontstaan van een scala aan stoornissen, bijvoorbeeld in het lezen (zoals bij dyslexie), rekenen (zoals bij dyscalculie), inhibitie en regulatie van gedrag (zoals bij ADHD) en in het sociale contact (zoals bij autisme). In de cursus komen theoretische modellen van begrijpend lezen, rekenen, zelfregulatie en sociale cognitie, en van stoornissen in deze functies, aan de orde. Daarbij wordt vooral aandacht besteed aan een kritische evaluatie van de empirische onderbouwing van de verschillende modellen.

Toetsvorm

Tentamen met open vragen.

Literatuur

Wetenschappelijke artikelen. De lijst met artikelen wordt t.z.t. bekend gemaakt via Blackboard.

Overige informatie

Dit vak kan meetellen voor de registratie-eisen NVO.

Stage Onderwijspedagogiek

Vakcode	P_MSTOPED (825019)
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	prof. dr. H.J.M. van Oers
Niveau	400

Doel vak

Het opdoen van ervaring in een onderwijskundige praktijk; een relatie tot stand brengen tussen deze praktijk en onderwijswetenschappelijke theorieën

Inhoud vak

De student verricht onder begeleiding werkzaamheden in een onderwijskundige praktijk. Dat kan in de vorm van een onderzoekstage bij een van de onderzoeksprojecten van de afdeling (wat een opstap kan bieden naar een Masterthese binnen dat project). Een stage kan ook extern plaats vinden bij een van de beleids- en verzorgingsinstellingen in Nederland of buitenland. Daarbij is onder meer te denken aan de volgende werkvelden: School Advies en Begeleidings Diensten, Landelijke Pedagogische Centra, Instituten voor de Leerplanontwikkeling, Lerarenopleidingen, Gemeentelijke onderwijsbureaus, Ministerie van

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Scholengemeenschappen voor basis en voortgezet onderwijs, waaronder beroepsonderwijs. Stages in het buitenland, o.a. bij dergelijke instellingen op de Antillen zijn mogelijk. Specifieke eisen aan de stage-instellingen en -opdrachten zijn te vinden op Blackboard

Toetsvorm

Gesprek over tussentijds reflectieverslag. Eindgesprek tussen interne en externe begeleiders en student, waarbij een (elektronisch) portfolio en een te schrijven eindreflectieverslag als basis dient.

Literatuur

in overleg vast te stellen

Overige informatie

Je dient je via VUnet aan te melden voor dit vak. Daarnaast word je verzocht je bij het secretariaat van de afdeling Onderwijswetenschap en Theoretische Pedagogiek aan te melden voor de blackboardpagina met algemene informatie over de stage.

Stage Theoretische Pedagogiek

Vakcode	P_MSTAGTP ()
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. G.D. Bertram-Troost
Niveau	400

Doel vak

Meedoen aan lopend onderzoek of zelf een wat groter onderzoek uitvoeren is een mooie uitdaging! Doordat je tijdens je onderzoeksstage al met een onderwerp bezig bent waarmee je in je masterthese verder gaat, kun je je goed verdiepen en je mastertraject echt een eigen invulling geven.

Inhoud vak

In de stage richt jij je vanuit dat onderwerp op een onderzoeks- en/of beleidsterrein dat verband houdt met morele en/of levensbeschouwelijke opvoeding. Ook kun je je bezighouden met verheldering van centrale begrippen in nieuw beleid en van uitgangspunten daarvan en met normatief-ethische rechtvaardiging van pedagogische praktijken. Zo kun je deelnemen aan of zelfstandig een onderzoek uitvoeren in buitenuniversitaire instituten, zoals de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkelingen (RMO), het Nederlands Jeugd Instituut (NJI), de Besturenraad PCO, één van de Nederlandse pedagogische studiecentra (CPS, APS of KPC), het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en de Onderwijsraad. Het is ook mogelijk om de onderzoeksstage te doen in universitaire instituten in het buitenland, zoals de University of Glasgow, de Friedrich Schiller Universität te Jena, de Universität von Tübingen, de Universität von Frankfurt. Daarbij kun je een deel van de onderzoeksstage gebruiken om met het oog op de masterthese je te verdiepen in specifieke filosofische, empirische en/of historische methoden van onderzoek en/of je verdiepen in specifieke theoretische of wijsgerige benaderingswijzen die in een instelling worden aangehangen.

Onderwijsvorm

Begeleidingsgesprekken, zelfwerkzaamheid en zelfstudie.

Toetsvorm

Beoordeling van het stageverslag door de stagebegeleider en de coördinator.

Literatuur

Niet van toepassing.

Overige informatie

Je dient je via VUnet aan te melden voor dit vak. Daarnaast word je verzocht je bij het secretariaat van de afdeling Onderwijswetenschap en Theoretische Pedagogiek aan te melden voor de blackboardpagina met algemene informatie over de stage.

Stage Theoretische Pedagogiek (12 EC)

Vakcode	P_MSTTHPE (825024)
Periode	Periode 2+3, Periode 5+6
Credits	12.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	prof. dr. D.J. de Ruyter
Docent(en)	prof. dr. D.J. de Ruyter, dr. G.D. Bertram-Troost, dr. A. Schinkel
Lesmethode(n)	Praktijkstage
Niveau	400

Overige informatie

De stage is vanaf 2013/14 uitgebreid van 12 naar 18 EC. Voor studenten in 2012/13 of eerder zijn begonnen aan de stage, maar niet succesvol hebben afgerond, geldt een overgangsregeling.

Studenten die 2012/13 zijn gestart met "Stage Theoretische Pedagogiek", maar deze nog niet succesvol hebben afgerond, kunnen de stage in 2013/14 voor 12 EC afronden. Studenten moeten zich daarvoor via het studietoelatingsbureau opnieuw intekenen voor het vak (code P_MSTTHPE).

Stage: Klinische Praktijkonderwijs

Vakcode	P_MSTAGKP (825004)
Periode	Ac. Jaar (september)
Credits	18.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. H. Verzaal
Docent(en)	dr. H. Verzaal
Lesmethode(n)	Praktijkstage
Niveau	400

Doel vak

Bekwaamheid verwerven op het terrein van de orthopedagogische hulpverlening

Inhoud vak

In het klinisch praktijkonderwijs wordt aan de hand van casuïstiek en opdrachten geoefend met alle stappen in het proces van diagnostiek, indicatiestelling en hulpverlening. In de reflectie rondom die opdrachten wordt aandacht besteed aan de integratie theorie en praktijk en aan de integratie persoonlijke en professionele identiteit.

Onderwijsvorm

Praktische opdrachten met groepssupervisie

Toetsvorm

Werkstukken en drie gevalbeschrijvingen volgens de richtlijnen van de NVO.

Literatuur

Nader te bepalen

Overige informatie

Je dient je via VUnet aan te melden voor dit vak. Daarnaast word je verzocht je bij het secretariaat van de afdeling Ontwikkelingspedagogiek of Onderwijsneurowetenschap aan te melden voor de blackboardpagina met algemene informatie over de stage.

Supervisie vindt plaats door daartoe gekwalificeerde docenten van de VU.

Let op!! Stages vangen normaliter aan in september of januari/februari. De praktijk wijst echter uit dat veel instellingen de voorkeur geven aan een start in september en dan parttime uitgestrekt over een periode van 10 maanden. In sommige gevallen is dat te combineren met lopend onderzoek op de VU in het kader van de M-these. Om op tijd voor een stageplaats in aanmerking te komen, vindt in het najaar een uitgebreide stagevoorlichting plaats. Daarna dienen studenten zichzelf vòòr half januari te enrollen op BB in het vak: stage: klinisch praktijk onderwijs en zich digitaal aan te melden voor de stage d.m.v. een digitale link. Van studenten wordt verwacht dat zij zelf in januari, voorafgaande aan het masterjaar, dan wel in september bij de start van het masterjaar een passende stage zoeken. De stagecoördinator kan daarbij een ondersteunende rol vervullen. Studenten die van buiten de VU komen en in september met hun master starten zoeken een stageplek voor het tweede semester (febr- juli). Zij dienen zich meteen na aanvang van de master te melden bij de stage-coördinator: h.verzaal@vu.nl.

Dit vak kan meetellen voor de registratie-eisen NVO. Daarnaast moeten voor de voor de registratie-eisen NVO ook drie casussen worden beschreven.

Stress, Gehechtheid en Psychopathologie

Vakcode	P_MSTGHPP (825008)
Periode	Periode 5+6
Credits	6.0

Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Psychologie en Pedagogiek
Coördinator	dr. M. Oosterman
Docent(en)	dr. P.S. Sterkenburg, dr. M. Oosterman, dr. A.M. Willemen
Lesmethode(n)	Hoorcollege, Werkcollege
Niveau	400

Doel vak

Het verkrijgen en toepassen van kennis omtrent de rol van stress en gehechtheid in de ontwikkeling van psychopathologie.

Inhoud vak

Waarom ontwikkelen kinderen gedragsproblemen en psychopathologie? Hoe reageren kinderen op stress en wat heeft de gehechtheidsrelatie hier mee te maken? Hoe kunnen ouders of beroepsopvoeders kinderen beschermen tegen de negatieve effecten van stress? Kunnen kinderen die veel stress ervaren nog wel leren? In deze masterclass wordt er vanuit verschillende verklaringsmodellen gekeken naar risicofactoren in de ontwikkeling van gehechtheidsrelaties en het ontstaan van emotionele en gedragsproblemen. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de werking van het stress-response systeem, stress-regulatie en de invloed van ouders en beroepsopvoeders hierop. Studenten verwerken de bestudeerde literatuur in een onderzoeksvoorstel en verzamelen daartoe ook zelf nieuwe literatuur. De onderzoeksvorstellen worden gepresenteerd tijdens de werkcolleges.

Onderwijsvorm

Hoor- en Werkcolleges.

Toetsvorm

Tentamen, onderzoeksvoorstel en presentatie.

Literatuur

Tijdschriftartikelen, referenties staan op blackboard.

Overige informatie

Maximaal aantal deelnemers is 25 studenten.